روستای ماه و ماهی

اهالی روستای داریان با پرورش ماهی اقتصاد روستا را متحول کرده‌اند

لیلا شوقی
جامعه

مردم محلی کرمانشاه و پاوه، داریان را لبریز از آب معنی می‌کنند. اتفاقا روستایی به همین نام در شهر پاوه وجود دارد. روستایی که بعد از خانه‌های پلکانی و باغ‌های پر از انارش، این استخرهای پرورش ماهی آنجاست که بیشتر به چشم می‌آید. استخرهایی که در دامنه کوه و به صورت پلکانی در طبیعت زیبا و سرسبز روستا و در دامنه کوه شاهو جای گرفته‌اند و زیبایی روستا را دوچندان کرده‌اند. در روستای داریان، درست شبیه به اسمش آب‌ها لبریز شده‌اند از راه‌ها و دشت‌ها اما در این آب‌ها ماهی زیاد به چشم می‌آید. ماهی‌هایی که مردم روستا آنها را پرورش می‌دهند. پرورش ماهی این قدر در این روستا رونق پیدا کرده که زندگی اهالی روستا متحول شده است. ماهی‌های کوچک، حیات را به روستا برگردانده‌اند به همین دلیل بسیاری از خانواده‌ها که در جست‌وجوی کار از روستا مهاجرت کرده بودند، این روزها دوباره به روستا بازگشته‌اند. حالا در روستای داریان ۳۶ استخر پرورش ماهی وجود دارد و در کنار پرورش ماهی، بسیاری از اهالی روستا، در زمینه گردشگری و بومگردی فعال شده‌اند تا گردشگران از طبیعت بکر و زیبای دامنه زاگرس استفاده کنند. آن‌طور که یاسر لطفی، مدیرعامل تعاونی پرورش ماهی سرچشمه داریان می‌گوید سالانه ۶۰۰ تن ماهی قزل‌آلا از استخرهای این روستا برداشت می‌شود. از این حجم از پرورش ماهی، بیش از ۳۰۰ تن ماهی، به کشور عراق صادر می‌شود. رونق اقتصادی در روستای داریان نه با حمایت مؤسسه‌ها یا ارگان‌های دولتی که با همدلی و حمایت اهالی روستا اتفاق افتاده است.

داستان روستای داریان و مردم این آبادی از ۱۲ سال پیش، از سال ۸۸ شروع شد؛ زمانی که سروکله کارگران سدسازی در اطراف رودخانه پرآب و خروشان روستایشان، رودخانه سیروان پیدا شد. خیلی زود، مردم روستا، دیدند که دیوار سد به ارتفاع ۱۵۵ متر بالا رفت و بعد رودخانه آبش ته کشید و پشت سد جمع شد. مردم روستا ناراحت شدند که یکی از منابع اقتصادی خود، یعنی ماهیگیری از رودخانه را از دست دادند. پیش از این، مردم روستای داریان، در کنار باغداری و دامداری، از رودخانه پرآب و خروشان سیروان ماهی می‌گرفتند و می‌فروختند. به خاطر همین، خیلی از اهالی روستا بعد از این که دیدند، سد راه ماهیگیری را برایشان بسته است، بار و بنه خود را جمع کردند و راهی شهرهای اطراف، یعنی پاوه شدند.

زندگی شهری، زندگی روستایی

داستان یاسر درست شبیه به داستان همولایتی‌هایش است، درست شبیه به مردم روستای داریان. داستان او اما از ۱۵ سال پیش کمی قبل‌تر از احداث سد روی رودخانه شروع شد. او زمانی که تنها ۱۵ سال داشت از روستای خود، داریان به تهران مهاجرت کرد. یاسر به ما می‌گوید که نوجوان بود و دوست داشت که هرچه زودتر وارد محیط کار شود. او شب‌ها درس می‌خواند و روزها کار می‌کرد. یک نوجوان اما چه کار می‌تواند بکند؟ او البته خوش‌شانس بود و پنج سال از زندگی‌اش را به‌عنوان بازاریاب در دانشگاه تهران کار و سمینارهایی را در سالن دانشگاه برگزار کرد. ته دل یاسر اما با تهران دودگرفته نبود و دلش برای دامنه زاگرس، برای کوهپیمایی در کوه شاهو و شنا کردن در رودخانه سیروان لک می‌زد. به همین دلیل با اولین پیغام از ده، رخت مهاجرت را از تن درآورد و دوباره به روستای آبا و اجدادی‌اش، داریان برگشت. پیغام به او می‌گفت که می‌تواند رویای خودش را در روستا دنبال کند.

درست زمانی که یاسر در شهر، مشغول سروکله زدن با مشتری‌هایش بود، در روستا اتفاقاتی در حال وقوع بود. نقطه اوج داستان پرورش ماهی در روستای داریان در یک مکالمه ساده اتفاق افتاد. در یک روز بهاری که یکی از اهالی ده، هوس ماهیگیری کرد و به دل دشت و رودخانه زد تا از رودخانه‌ای که آبش کم شده بود ماهی بگیرد. او تورش را پهن کرد و ناامیدانه منتظر ماند تا شاید چند ماهی اسیر تورش شود. مرد ماهیگیر منتظر به دام افتادن ماهی بود تا این که یکی از کارمندان شیلات استان او را دید و از او پرسید که در حاشیه رودخانه‌ای که ماهی ندارد، چه کار می‌کند؟ مرد ماهیگیر از عادت‌ها و روزهای خوش ماهیگیری در رودخانه گفت و کارمند شیلات زمانی که دید اهالی داریان دلبستگی زیادی به ماهیگیری دارند، جرقه‌ای را در ذهن آنها روشن کرد و پرسید: «چرا خودتان در روستا، پرورش ماهی راه نمی‌اندازید؟» و این سؤال، شروع راه‌اندازی داستان استخرهای پر از ماهی قزل‌آلا در روستای داریان بود.

شروعی دوباره

کارمند شیلات داوطلبانه به مردم روستا راه و روش پرورش ماهی را یاد داد. چند نفر از اهالی روستا، آنهایی که هنوز دل‌شان نمی‌آمد از روستا مهاجرت کنند، در کلاس‌هایی که رایگان برگزار شد شرکت کردند. ایده راه‌اندازی استخرهای پرورش ماهی، شور و شوق دوباره‌ای در دل اهالی روستا راه انداخت و به همین دلیل، به خانواده‌هایی که از روستا مهاجرت کرده بودند، پیغام دادند تا دوباره به روستا برگردند. یکی از آنها یاسر بود. او می‌گوید که پدر و مادرش که به شهر پاوه مهاجرت کرده بودند، به او که در تهران زندگی می‌کرد، پیغام دادند و یاسر مشتاقانه تصمیم گرفت به روستا برگردد. یاسر می‌گوید که والدینش، باغ‌شان را رها کرده و از روستا رفته بودند. لطفی اما جان دوباره‌ای به باغ‌هایی که در حال خشک شدن بود، داد. او می‌گوید که مادرش طلاهایش را فروخت و پولش را داد به فرزندش تا زندگی را دوباره به جریان بیندازد. همان زمان بود، یعنی حدود ۱۱-۱۰ سال پیش که برخی از اهالی ده، در باغ‌های خودشان استخرهای پرورش ماهی راه انداختند.

زندگی سخت، آسان می‌شود

یاسر می‌گوید، این طور نبود که از اولش همه اهالی که پرورش ماهی را شروع کردند، در کار تبحر داشته باشند و همان سال اول شروع کار، چند تن ماهی از استخرها استخراج کنند؛ پرورش ماهی این قدرها هم آسان نیست. او می‌گوید: «سال‌های اول، کار سخت بود و ما آزمون و خطا می‌کردیم تا کار را درست انجام دهیم.» زمان شروع کار، یاسر هیچ سودی نبرد و به خاطر همین، او استخرها را چند سالی اجاره داد و خودش زیر دست دیگران کار کرد تا فهمید باید چه کار کند. او می‌گوید که بعد از چند سال، کار را یاد گرفت. حالا در روستای داریان که حدود ۶۰۰ نفر جمعیت دارد، ۳۶ استخر پرورش ماهی قزل‌آلا به وجود آمده است و سالانه درمجموع و در دو نوبت برداشت شش ماهه، حدود ۶۰۰ تن ماهی تولید می‌شود. اهالی ده یک تعاونی به نام سرچشمه داریان راه انداخته‌اند و در این تعاونی، تمام خرید و فروش‌ها را انجام می‌دهند. مدیرعامل تعاونی روستا می‌گوید به شهرهای مریوان، شیراز، پاوه و تهران، ماهی می‌فروشند. فاصله روستای داریان تا مرز عراق، خیلی کم و کمتر از ۴۵ کیلومتر است؛ به همین دلیل، حجم زیادی از فروش این تعاونی صادرات و فروش ماهی به کردستان عراق است. یاسر می‌گوید که ماهی‌ها در کمتر از یک ساعت به بازار کردستان عراق می‌رسند و به همین دلیل ماهی‌ها تازه هستند و این دلیل خوبی است تا عراقی‌ها بخواهند ماهی تازه ایرانی‌ها تهیه کنند. اهالی ده سالانه حدود ۳۰۰ تن ماهی، از روستای خودشان صادر می‌کنند.

خبر لبریز شدن ماهی از استخرهای روستا به گوش افرادی که از روستا مهاجرت کرده بودند، رسید و خیلی‌هایشان دوباره به روستا بازگشتند؛ لطفی می‌گوید ۳۰۰ خانواده‌ای که تا آن زمان از روستا مهاجرت کرده بودند، به دلیل استخرهای پرورش ماهی، به روستا بازگشتند و استخر پرورش ماهی راه‌اندازی کردند یا این که برای رونق اقتصادی کارهای دیگری انجام دادند. یاسر می‌گوید بسیاری از اهالی که سال‌ها بود پا به روستا نگذاشته بودند، خانه و زندگی خود را از نو درست کردند و بومگردی را در روستا رونق دادند. حالا آوازه خانه‌ها و سفره‌خانه‌های محلی روستای داریان که با زیبایی‌شان گردشگران را به وجد می‌آورند، با همت و همدلی اهلی روستا، در ایران شنیده می‌شود.

روزهای سخت کم‌آبی

زندگی+

درست است که سالانه حدود ۶۰۰ تن ماهی از استخرهای پرورش ماهی در روستای داریان برداشت می‌شود اما عوامل زیادی بر پرورش ماهی تاثیرگذار است. مدیرعامل تعاونی روستا می‌گوید که پرورش دهنده‌های ماهی روزهای سختی را می‌گذرانند، چراکه خشکسالی در راه است. همین باعث شده تا اهالی روستا از اداره آبفای استان درخواست کنند تا در بخشی که آب پشت سد سرریز می‌شود، یک پمپ برگشت آب بگذارند و آب را دوباره به روستای داریان برگردانند تا خشکسالی و کم‌آبی استخرهای پرورش ماهی را خشک نکند؛ درخواستی که هنوز به آن توجه نشده است. به جز این اما اهالی ده، درخواست دیگری هم از مسؤولان دارند. یاسر می‌گوید در انتهای مزارع روستا، یک دریاچه وجود دارد به نام دریاچه داریان که مکان مناسبی برای پرورش ماهی قفسی است. او می‌گوید که تعاونی درخواست کرده تا این بخش را برای پرورش ماهی، به اهالی روستای داریان یا روستاهای اطراف اجاره دهند. او می‌گوید با اجاره این بخش از دریاچه، تعداد زیادی از اهالی مشغول به کار می‌شوند. این در حالی است که بخشی از دریاچه به شخص دیگری خارج از آن منطقه اجاره داده شده. یاسر می‌گوید که طرح تولید کارخانه برای تولید خوراک ماهیان را هم در دست اقدام دارند؛ کرونا اما تمام نقشه‌های آنها را نقش بر آب کرد. او می‌گوید که سالانه ۷۰۰ تا ۸۰۰ تن خوراک ماهی از شهرهای اطراف خریداری می‌کنند؛ این در حالی است که با راه‌اندازی کارخانه تولید خوراک ماهی، بیش از ۷۰ نفر مشغول به کار می‌شوند و البته نیاز خود روستا و روستاهای منطقه هم تامین می‌شود؛ پیشرفت خوبی که کرونا فعلا جلوی آن را گرفته است.

کرمانشاه، استانی فراموش‌شده

یادداشت:
حجت‌الاسلام جواد حسینی‌کیا
نماینده کرمانشاه

نرخ بیکاری استان کرمانشاه در بهار سال ۹۹، ۱۳/۸ درصد، در فصل تابستان سال گذشته ۱۵/۲ درصد و در پاییز ۹۹ نیز، ۱۲/۴ درصد بود که نسبت به سال ۹۸ یک روند کاهشی امیدوارکننده داشت اما نرخ بیکاری در زمستان سال پیش، افزایش پیدا کرد و با این افزایش، همه امیدها هم بر باد رفت. با افزایش نرخ بیکاری، استان کرمانشاه از «سند جامع اشتغال استان» عقب افتاد. طبق این سند، نرخ بیکاری در کرمانشاه در سال ۹۸ باید ۳ درصد، در سال ۹۹، ۲/۵ درصد و در سال ۱۴۰۰ هم ۲/۵ درصد کاهش پیدا کند تا به میانگین کشوری برسد. در سال ۹۸ با تحقق سند جامع اشتغال، ۳ درصد از بیکاری کرمانشاه کاسته شد و نرخ بیکاری این استان، پس از پنج سال دوباره به ۱۵/۷ درصد کاهش پیدا کرد؛ این در حالی است که کاهش نرخ بیکاری استان کرمانشاه در سال ۹۹ کمتر از یک درصد بوده و هدف رسیدن به ۲/۵ درصد کاهش، محقق نشد. این‌ها نشان می‌دهد نرخ بیکار در استان کرمانشاه بالاست و باید فکری به حال اشتغال‌زایی در این استان کرد.

آنچه در تاریخ، بر سر این استان آمده، امروز در اقتصاد و نرخ بیکاری بروز کرده است. ویرانی زیرساخت‌ها در زمان جنگ تحمیلی و وقوع زلزله‌ها و سیل‌های پی‌درپی باعث شده تا استان کرمانشاه، مدت زیادی را صرف بازسازی و بازگشت به زندگی کند، به همین دلیل از سند جامع اشتغال عقب افتاده است. حال این‌که استان کرمانشاه ظرفیت بالایی در اشتغال‌زایی دارد. جغرافیا و نزدیکی به مرز، امکان صادرات به عراق را مهیا می‌کند. توپولوژی و جغرافیای این استان، خاک حاصلخیز و شرایط مناسب آب‌وهوایی، بهترین شرایط برای رونق کشاورزی، دامداری و پرورش ماهی را مهیا کرده است. استان کرمانشاه از لحاظ معدنکاوی نیز ظرفیت مناسبی دارد و نیاز است در این بخش نیز سرمایه‌گذاری شود.

افزون بر این ظرفیت گردشگری را نیز نباید فراموش کرد، زیرا کرمانشاه در این زمینه ظرفیت‌های ویژه‌ای دارد که البته کمتر به آن توجه شده است. این‌ها همه ظرفیت‌های استان کرمانشاه است؛ با وجود همه اینها، نرخ بیکاری بالا و نرخ اشتغال‌زایی پایین است؛ درحالی‌که با توجه و مدیریت ظرفیت‌ها شرایط اشتغال‌زایی برای کرمانشاه می‌توانست بهتر از این باشد. مهم‌ترین دلیل نرخ پایین اشتغال‌زایی در استان کرمانشاه، ناشناخته بودن این منطقه است. درست است که ظرفیت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی در این استان وجود دارد اما مسؤولان هم آن‌طور که باید و شاید، در معرفی و شناساندن ظرفیت‌های این استان به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی تلاش نکرده‌اند. سرمایه‌گذاران از ظرفیت‌های استان کرمانشاه اطلاعی ندارند. دلیل دیگری که باعث افزایش نرخ بیکاری در این استان شده است، بی‌توجهی به زیرساخت‌هاست؛ درست است که جنگ و بلایای طبیعی مانند سیل و زلزله باعث از بین رفتن زیرساخت‌های این استان شده است، اما هیچ انگیزه‌ای هم برای حل این مشکل در مدیران دیده نمی‌شود.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir
روابط عمومی: ۲۳۰۰۴۴۴۴

#جمع-آوری-پسماند
تفرشی از تهران:
بعضی از کامیون‌های جمع آوری زباله به جای این که از ساعت ۹ شب اقدام به جمع آوری زباله کنند در ساعات اولیه روز فعالیت می‌کنند.

#افزایش-اجاره-بها
امیری از تهران:
شرکت جهاد خانه‌سازی رزمندگان تهران و هیات مدیره شهرک البرز در شرق اتوبان بابایی، خانه‌های این منطقه را با قیمتی بالاتر از حد معمول به فروش می‌رسانند و این موضوع باعث افزایش اجاره‌بها در این منطقه شده است. چرا اتحادیه املاک در این باره نظارت نمی‌کند؟

#تغییر-کاربری
اردستانی از بابل:
به علت افزایش زیاد قیمت زمین در استان مازندران، مالکان با قطعه‌بندی‌های کوچک، زمین را به مشتریان می‌فروشند و این موضوع باعث شده تغییر کاربری در این استان بسیار زیاد شود.

#خودرو-تحویل
حسنی از تهران:
شرکت‌های خودروسازی، خودروهای ثبت نامی را به موقع و طبق قرارداد تحویل نمی‌دهند و مشتریان دچار ضرر و زیان می‌شوند.

#قسط-وام-ازدواج
فنونی از تهران:
با افزایش تورم و همچنین برخی مشکلات مانند شیوع ویروس کرونا از مسؤولان تقاضا دارم اقساط بازپرداخت وام ازدواج را افزایش دهند.

#آسفالت-پاسداران
والی از تهران:
آسفالت خیابان شهید موسوی در پاسداران وضعیت بسیار بدی دارد و نیازمند نوسازی و روکش است. شهرداری محترم منطقه اقدام اساسی کند.

#تلفن-روستا
شهروندی از صومعه‌سرا:
یک سال است کابل‌های تلفن روستای خانی‌کنار قطع است و به هر جا مراجعه می‌کنیم، می‌گویند چشم! ولی کاری انجام نمی‌دهند. لطفا مخابرات استان گیلان رسیدگی کند.

جوابیه

در پی درج پیامی در روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۰ با عنوان «سرعت‌گیر غیراستاندارد در خیابان صاحب‌الزمان در منطقه ۹» مدیر روابط عمومی شهرداری منطقه ۹ شهر تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: خیابان صاحب‌الزمان در محدوده ۴۵ متری زرند است و در منطقه ۱۸ قرار دارد.